

2.6		Posouzení dopadů změny klimatu na přírodní biotopy a klíčové druhy lesních ekosystémů; potenciál adaptačních opatření pro zlepšení jejich stavu							
Tým ÚVGZ		2.3, 2.5							
Garant		RNDr. Jiří Jakubínský, Ph.D., RNDr. Zdenka Křenová, Ph.D.				Výstup		zpráva	
2024				2025				2026	
Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
									X
Cíl		Cílem aktivity 2.6 je propojit výzkum a monitoring biodiverzity s dalšími výzkumnými činnostmi realizovanými v rámci WP 2 a získat informace o předpokládaných dopadech měnících se klimatických podmínek (v podobě stresorů) na jednotlivé lesní habitaty soustavy Natura2000. Dalším cílem je definovat vhodná doporučení pro management jednotlivých habitatů, zohledňující předpokládané působení identifikovaných stresových faktorů v blízké budoucnosti.							
Souhrn dosažených výsledků za reportovací období		Analýza očekávaných změn klimatických podmínek a jejich dopadů na přírodní lesní habitaty soustavy Natura2000 byla provedena na základě indikátorů charakterizujících teplotní režim, dostupnost vody a výskyt extrémních jevů na úrovni vybraných evropsky významných lokalit (EVL). Konkrétně byly brány v potaz následující ukazatelé: počet dnů s nízkou vlhkostí půdy do 40 cm, počet tropických dní, průměrná teplota vzduchu, srážkový úhrn, průměrná rychlost větru a doplňkově byly hodnoceny také indikátory extrémů, zejména počet dní s extrémně nízkou vlhkostí půdy do 40 cm a extrémní srážky. Klíčovým zdrojem dat pro analýzy intenzity působení jednotlivých stresových faktorů byly predikce vývoje klimatických podmínek dosažené v rámci projektu ClimRisk a dále také data ERA5 (Copernicus Climate Data Store), přičemž pro posouzení povahy a intenzity předpokládané změny působení identifikovaných stresorů bylo využito porovnání současného stavu (referenční období k roku 2025) a modelovanému stavu k roku 2075 (časové okno let 2061–2090).							
Problémy a rizika		Kromě nejistoty související s použitými klimatickými daty, resp. scénáři, lze jako určité riziko vnímat také obtížně predikovatelný výskyt potenciálních dalších disturbancí ekosystémů, které mohou ovlivnit následný dlouhodobý vývoj lesních habitatů a efektivitu navržených postupů.							
Plán na další období		Aktivita v tomto období končí.							

Závěr	Výsledky ukazují jednoznačný trend napříč všemi EVL charakterizovaný nárůstem teploty, poklesem dostupnosti půdní vláhy a zvýšením frekvence extrémních jevů. Získaná data vykazují plošné zvýšení počtu dní se sníženou vlhkostí půdy, přičemž v řadě lokalit dochází k nárůstu o více než 100 %. Vzhledem k uvedeným zjištěním je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost adaptaci evropsky významných lokalit na probíhající klimatickou změnu. Zásadním opatřením je především obnova a stabilizace vodního režimu, zahrnující podporu retenční schopnosti půd, omezení odvodnění a revitalizaci hydrologických vazeb v krajině. Důležité je také zvyšování strukturální a druhové diverzity porostů, které zvyšuje jejich odolnost vůči klimatickým extrémům. V případě citlivých habitatů, jako jsou bučiny nebo vlhké lesy, je vhodné podporovat přirozené druhové složení a omezovat homogenizační vlivy hospodaření. Obecně lze konstatovat, že adaptační opatření musí být lokálně specifická, reflektovat charakter konkrétní EVL a typy přítomných habitatů.		
Přílohy	Průvodní zpráva k aktivitě 2.6.		
Vypracoval:	RNDr. Jiří Jakubínský, Ph.D., RNDr. Zdenka Křenová, Ph.D.	Datum:	22.6.2026